

פְּרֻשֵׁת שׁוֹפְטִים

דברים טז – כא 9

¹⁸ מִנָּה לָךְ שׁוֹפְטִים וּמִפְקָחִים בְּכָל הָעָרִים שֶׁלָּךְ שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ, לְפִי שְׁבֻטֶיךָ, וְעַלֵּיהֶם לְשֹׁפֵט אֶת הָעָם מִשֹּׁפֵט צְדָק. ¹⁹ אֵל תַּעֲוִת מִשֹּׁפֵט, אֵל תִּנְהַג בְּמִשׂוֹא פָּנִים וְאֵל תִּקַּח שָׂחַד, כִּי הַשָּׂחַד מְעוֹר עֵינֵי חֲכָמִים וּמְסַלֵּף דְּבָרֵי צְדִיקִים. ²⁰ צְדָק, וְרַק צְדָק תִּרְדֹּף, כְּדֵי שֶׁתַּחֲיֶה וְתִירַשׁ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ. ²¹ אֵל תִּטַּע לָךְ אֲשֶׁר מִכָּל סוּג שֶׁל עֵץ לֵיד מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תִּבְנֶה לָךְ. ²² אֵל תִּקֶּם לָךְ מִצַּבַּת פְּלֶחֶן אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹנֵא.

¹² לֹא תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וְשֵׂה אֲשֶׁר יֵשׁ בָּהֶם מוֹם אוֹ כָּל דְּבַר רַע, כִּי זֹהִי תוֹעֵבָה בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. ² אִם יִמָּצְאוּ בְּקִרְבְּךָ, בְּאַחַת הָעָרִים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ, אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ אֶת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכַף שִׁיְפְרוּ אֶת בְּרִיתוֹ, ³ יִלְכוּ וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם, אוֹ לְשֶׁמֶשׁ אוֹ לְיָרֵחַ אוֹ לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם, כָּל אֲשֶׁר אָנִי אֹסֵרְתִי, ⁴ וְהַדָּבָר יִסְפָּר לָךְ וְתִשְׁמַע עַל כֶּף, עָלֶיךָ לְבַרֵּר זֹאת הַיֵּטֵב. אִם אָמַת וְנִכּוֹן הַדָּבָר, וְאָכַן נַעֲשִׂתָה הַתוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל, ⁵ עָלֶיךָ לְהוֹצִיא אֶת הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת הָאִשָּׁה הַהִיא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הַדָּבָר הָרַע הַזֶּה אֶל שַׁעֲרֵי עָרֶיךָ – אֶת הָאִישׁ אוֹ אֶת הָאִשָּׁה – וְלִסְקַל אוֹתָם בְּאֲבָנִים עַד אֲשֶׁר יָמוּתוּ. ⁶ עַל פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ שְׁלוֹשָׁה עֵדִים יוֹמַת הָאִישׁ שְׁנוֹעֵד לָמוּת. הוּא לֹא יוֹמַת עַל פִּי עֵד אֶחָד. ⁷ יְדֵי הָעֵדִים יִהְיוּ הָרֵאשׁוֹנוֹת לְהַמִּיתוֹ, וַיְדִי כָּל הָעָם אַחֵר כֶּף. עָלֶיךָ לְבַעַר אֶת הָרַע מִקִּרְבְּךָ.

⁸ אִם יִהְיֶה בְּעָרֶיךָ עֲנָן מִשֹּׁפֵטִי קָשָׁה מִדֵּי עֲבוּרְךָ הַנּוֹגֵעַ לְשִׁפְכוֹת

דמים, תביעות או נזקי גוף, ענינים שנויים במחלוקת, קום ועלה אל המקום שבו יבחר יהוה אלהיך.⁹ בוא אל הכהנים הלויים ואל השופט המכהן בימים ההם, שאל אותם, והם יפסקו לך את פסק הדין של המשפט.¹⁰ עליך לפעל על פי פסק הדין שיפסקו לך מן המקום ההוא שבחר יהוה, ועליך להקפיד לעשות כל מה שיזרו לך.¹¹ פעל על פי ההוראות שיזרו לך, ובתאם לפסיקה שיתנו לך. לא תסור ממה שיגידו לך ימין או שמאל.¹² אך האיש אשר יפעל בעזות מצח, ולא יקשיב לכהן העומד שם לשרת את יהוה אלהיך, או לשופט המכהן, האיש ההוא ימות. עליך לבער את הרע מישראל.¹³ כך ישמעו ויתמלאו פחד כל העם, ולא יפעלו עוד בעזות מצח.

¹⁴ כאשר תבוא אל הארץ אשר יהוה אלהיך נותן לך, ולאחר שתירש אותה ותתישב בה, ותאמר: 'אמליך עלי מלך כמו כל העמים אשר סביבי',¹⁵ אתה רשאי להמליך עליך מלך שבו יבחר יהוה אלהיך. מקרב עמך תמליך עליך מלך. לא תוכל למנות עליך איש נכרי אשר אינו מבני עמך.¹⁶ אבל אסור למלך להרבות בסוסים, ואסור לו להשיב את העם למצרים כדי להרבות בסוסים. הרי יהוה אמר לכם, 'לא תוסיפו לשוב בדרך הזאת עוד'.¹⁷ אסור לו להרבות בנשים כדי שלא יסור לבו, וגם לא לצבר לעצמו כסף וזהב לרב.¹⁸ כאשר ישב על כס מלכותו עליו לכתב לעצמו על גבי מגלה העתק של התורה הזאת, הנמצאת בידי הכהנים הלויים.¹⁹ המגלה תהיה אתו והוא יקרא בה כל ימי חייו, כדי שילמד לירא את יהוה אלהיו, ויקפיד לעשות את כל דברי התורה הזאת ואת החקים האלה.²⁰ זאת כדי שלא ירום לבבו מעל בני עמו, וכדי שלא יסור מן המצוה ימין או שמאל, למען יאריך ימים על ממלכתו, הוא ובניו בקרב ישראל.

^{1ח} לא יהיה לפנהנים הלויים, לכל שבט לוי, חלק ונחלה עם ישראל. הם יאכלו מהקרבות הנשרפים באש ליהוה, ואת חלקו.² לא תהיה ללוי נחלה בקרב אחיו. יהוה הוא נחלתו, כפי שהבטיח לו.³ וזה יהיה החלק שנועד לפנהנים מאת העם, מאת זובחי הזבח, אם זה שור או שֶׁה: הם יתנו לכהן את הזרוע, את הלחיים ואת הקבה.⁴ תתן לו מבכורי יבול הדגן, היין החדש ושמן הזית שלך, ומבכורי גז הצמר של צאנך.⁵ כי בו בחר יהוה אלהיך מכל שבטיך כדי לעמד ולשרת בשם יהוה, הוא ובניו, כל הימים.⁶ אם יבוא לוי מאחת הערים שלך, מכל ישראל, אשר בה הוא גר, הוא יוכל לבוא בכל עת שירצה אל המקום אשר יבחר יהוה.⁷ שם ישרת בשם יהוה אלהיו, ככל אחיו הלויים העומדים שם לפני יהוה.⁸ הם יאכלו מנות שוות, מלבד מה שיקבל ממה שנמכר מרכוש אבותיו.

⁹ כאשר תבוא אל הארץ אשר יהוה אלהיך נותן לך, אל תלמד לעשות את תועבות העמים ההם.¹⁰ אסור שימצא בקרבך אדם המעביר את בנו או את בתו באש, מגיד עתידות, חוזה עתידות, עוסק בסיימנים ועושה מעשי כשוף,¹¹ לוחש לחשים, מעלה רוחות או מתקשר עם המתים.¹² כל העושים דברים אלה הם תועבה ליהוה, ובגלל התועבות האלה יהוה אלהיך מגרש אותם מלפניך.¹³ עליך להיות ללא דפי בפני יהוה אלהיך.¹⁴ הרי העמים האלה אשר אותם אתה מגרש מקשיבים לחוזי עתידות ולמגידי עתידות. אבל אתה, יהוה אלהיך לא התיר לך לנהג כן.

¹⁵ נביא מקרבך, מבני עמך, כמוני, יקים לך יהוה אלהיך, עליכם לשמע לו.¹⁶ כל אלה יחולו על פי מה שבקשת מאת יהוה אלהיך בחרב, ביום ההתקהלות, כאשר אמרת: 'אל תתן לי להמשיך לשמע את קול יהוה אלהי, אל תתן לי להמשיך לראות את האש הגדולה

הזאת, פן אמות'.¹⁷ אז אמר לי יהוה: 'מה שאמרו האנשים נכון.¹⁸
אני אקים להם נביא מקרב בני עמם, כמוך, אשים את דברי בפיו,
והוא ישמע להם את כל אשר אצוה עליו.¹⁹ כל איש אשר לא ישמע
לדברי אשר ידבר בשמי, אני אדרש ממנו דין וחשבון.²⁰ אך הנביא
אשר בעזות מצח ידבר בשמי דברים אשר לא צויתי עליו לדבר, או
שידבר בשם אלהים אחרים, הנביא ההוא ימות'.²¹ ואם תאמר בלבך:
'איה נדע שהדברים לא נאמרו על-ידי יהוה?'²² כאשר הנביא מדבר
בשם יהוה והדברים לא יתקיימו ולא יתגשמו, אין אלה דברים שיהוה
דבר. בעזות מצח אמר אותם הנביא. אתה, אל תפחד ממנו.

¹⁰ כאשר יהוה אלהיך ישמיד את העמים שאת ארצם יהוה נותן לך,
ואתה תירש אותם ותתישב בעריהם ובבתיהם,² הבדל לך שלוש
ערים בתוך ארצך, אשר יהוה אלהיך נותן לך לרשת אותה.³ מדד את
המרחקים וחלק לשלושה אזורים את תחום הארץ שיהוה אלהיך נותן
לך לנחלה, כדי שכל אדם שהרג מישהו יוכל לנוס אליהן.
⁴ וזה הפלל בנוגע לאדם ההורג, אשר בורח לשם כדי להציל את
חיו: כאשר אדם הורג את רעהו בלי כוונה ומבלי ששנא אותו מתמול
שלשום –⁵ כמו במקרה של אדם שיבוא עם רעהו לחטב עצים ביער,
ידו תניף את הגרזן כדי לכרות את העץ, וראש הברזל יתנתק מהידית
ויפגע ברעהו כך שהוא ימות – הוא יוכל לנוס אל אחת הערים האלה
כדי להציל את חיו.⁶ אחרת ירדף גואל הדם אחרי ההורג בשל כעסו
הבוער, ישיג אותו כי הדרך ארכה, ויהרג אותו, אף על פי שאין עליו
דין מות, כי לא שנא את ההרוג מתמול שלשום.
⁷ על כן אני מצוה עליך ואומר: הבדל לך שלוש ערים.⁸ אם יהוה
אלהיך ירחיב את גבולך, כפי שנשבע לאבותיך, ויתן לך את כל הארץ

אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לַתַּת לְאַבוֹתֶיךָ – ⁹ אִם תִּקְפִּיד לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוֹת
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה עֲלֶיךָ הַיּוֹם, לְאַהֲבָא אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִלְכֹת
בְּדַרְכָּיו כָּל הַיָּמִים – אַז עֲלֶיךָ לְהוֹסִיף לְךָ עוֹד שְׁלוֹשׁ עָרִים עַל הַשְּׁלוֹשׁ
הָאֵלֶּה. ¹⁰ כֹּה לֹא יִשְׁפֹךְ דָּמָם שֶׁל חַפְּיִים מִפֶּשַׁע בְּקִרְבֵּי אֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נוֹתֵן לְךָ לְנַחֲלָה, וְתִהְיֶה עֲלֶיךָ אֲשֶׁמָּה שֶׁל שְׁפִיכַת דָּם נָקִי.
¹¹ וְאוֹלָם, אִם יִהְיֶה אִישׁ שֶׁשׂוֹנֵא אֶת רַעְיוֹ, וְהוּא יֶאֱרַב לוֹ, יִתְנַפֵּל עָלָיו
וְיִהְרַג אוֹתוֹ, וְאַחַר כֵּן יָנוֹס אֶל אַחַת הָעָרִים הָאֵלֶּה, ¹² זָקְנֵי עִירוֹ יִשְׁלְחוּ
וְיִקְחוּ אוֹתוֹ מִשָּׁם, וּמָסְרוּ אוֹתוֹ לְיָדָיו שֶׁל גּוֹאֵל הַדָּם וְהוּא יוֹמֵת. ¹³ אֵל
תַּחֲמַל עָלָיו, אֲלֹא בֵּעַר אֶת אֲשַׁמַּת הַדָּם שֶׁל חַפְּיִים מִפֶּשַׁע מִיִּשְׂרָאֵל כְּדִי
שְׁיִיטֵב לְךָ. ¹⁴ אֵל תִּזְיֵז אֶת הַגְּבוּל שֶׁל רֵעֶךָ, אֲשֶׁר קִבְּעוּ דִּוְרוֹתֶיכֶם
הַקּוֹדְמִים, בְּנַחֲלַתְךָ אֲשֶׁר תִּנְחַל בְּאַרְץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נוֹתֵן לְךָ
לְרִשְׁתָּ אוֹתָהּ.

¹⁵ אִין זֶה מִסְפִּיק שְׂעֵד אֶחָד יַעֲיֵד נֶגֶד אִישׁ עַל כָּל עוֹוֹן אוֹ עַל כָּל
עֲבָרָה, בְּכָל חֶטָא אֲשֶׁר חֶטָא, כִּי אִם עַל פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל פִּי שְׁלוֹשָׁה
עֵדִים יִתְקַיֵּם דְּבַר הַמִּשְׁפָּט. ¹⁶ אִם יִקּוּם עַד שֶׁקָּרַ נֶגֶד אִישׁ כְּדִי לְהַעֲיֵד
נֶגְדוֹ עֵדוֹת שְׁקֵרִית, ¹⁷ אַז יַעֲמְדוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם הַמַּחֲלָקֶת
לְפָנֵי יְהוָה, לְפָנֵי הַפְּהָנִים וְהַשּׁוֹפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַיָּמִים הָהֵם. ¹⁸
הַשּׁוֹפְטִים יִחְקְרוּ הִיטֵב, וְאִם הָעֵד הוּא עַד שֶׁקָּרַ, וְהוּא הָעֵד נֶגֶד אַחִיו
בְּאֶפֶן כּוֹזֵב, ¹⁹ אַז עֲלֵיכֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ כְּפִי שֶׁהוּא זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאַחִיו. כֹּה
תִּבְעֶרוּ אֶת הָרַע מִקִּרְבְּכֶם. ²⁰ שָׂאֵר הָאֲנָשִׁים יִשְׁמְעוּ עַל כֹּה וְיִפְחָדוּ, וְלֹא
יִוְסִיפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד דְּבָרִים רָעִים כְּאֵלֶּה בְּקִרְבְּךָ. ²¹ אֵל תַּחֲמַל, נֶפֶשׁ
עַבּוּר נֶפֶשׁ, עֵינַי עַבּוּר עֵינַי, שֵׁן עַבּוּר שֵׁן, יָד עַבּוּר יָד, רֶגֶל עַבּוּר רֶגֶל.

²² כְּאֲשֶׁר תִּצְאָ לְמַלְחָמָה נֶגֶד אוֹיְבֶיךָ וְתִרְאָה שְׁיִישׁ לָהֶם סוֹסִים
וּמִרְכָּבוֹת, וְצָבָא גְדוֹל מִשְׁלָךְ, אֵל תִּפְחָד מֵהֶם, כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, שֶׁהָעֵלָה

אוֹתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, אֶתָּךְ. ² כַּאֲשֶׁר תַּעֲמִדוּ לְצֵאת לְקָרֵב יְגֵשׁ הַכְּהֵן וַיְדַבֵּר אֶל הַצָּבָא. ³ זֹאת יֹאמֵר אֲלֵיהֶם: 'שִׁמְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל, הַיּוֹם אֲתֶם עוֹמְדִים לְצֵאת לְקָרֵב נֶגֶד אוֹיְבֵיכֶם. אֵל יִהְיֶה לְבַכְּכֶם רָךְ, אֵל תִּפְחָדוּ וְאֵל תִּבְהָלוּ וְאֵל תִּחְרְדוּ מִפְּנֵיהֶם. ⁴ כִּי יִהוּהוּ אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַהוֹלֵךְ אֶתְכֶם לְהִלָּחֵם עִבּוּרְכֶם בְּאוֹיְבֵיכֶם, לְתֵת לָכֶם נִצְחוֹן'. ⁵ אַחֵר כֶּךָ יְדַבְּרוּ הַמִּפְקָחִים אֶל הָעָם וַיֹּאמְרוּ: 'כָּל אִישׁ שֶׁבָּנָה בֵּית חֵדֶשׁ וְעֵדִין לֹא חֲנָךְ אוֹתוֹ, יֵלֶךְ וַיָּשׁוּב לְבֵיתוֹ, פֶּן יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחְנָךְ אֶת הַבַּיִת. ⁶ כָּל אִישׁ שֶׁנָּטַע כָּרֶם וְעֵדִין לֹא נִהְנֶה מִפְּרִי, שְׁיֵלֶךְ וַיָּשׁוּב לְבֵיתוֹ, פֶּן יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִהְנֶה מִפְּרֵי הַכָּרֶם. ⁷ כָּל אִישׁ שֶׁהִתְאַרֵס עִם אִשָּׁה וְעֵדִין לֹא הִתְחַתֵּן אִתָּהּ, שְׁיֵלֶךְ וַיָּשׁוּב לְבֵיתוֹ, פֶּן יָמוּת בַּמִּלְחָמָה, וְאִישׁ אַחֵר יִשָּׂא אוֹתָהּ לְאִשָּׁה'. ⁸ הַמִּפְקָחִים יִמְשִׁיכוּ לְדַבֵּר אֶל הָעָם וַיֹּאמְרוּ: 'כָּל אִישׁ שֶׁמִּפְחָד וְלָבוֹ רָךְ, שְׁיֵלֶךְ וַיָּשׁוּב לְבֵיתוֹ, כִּדִּי שְׂלֹא יִמַּס אֶת לְבָבִי שֶׁל אַחִיו כְּמוֹ שֶׁנִּמַּס לְבוֹ'. ⁹ לְאַחֵר שְׁיִסִּימוּ הַמִּפְקָחִים לְדַבֵּר אֶל הַצָּבָא, עֲלֵיהֶם לְמִנּוֹת שָׂרֵי צָבָא בְּרֹאשׁ הַחַיִּלִּים. ¹⁰ כַּאֲשֶׁר תִּתְקַרֵב אֶל עִיר כְּדִי לְהִלָּחֵם נֶגְדָהּ, הֲצַע לָהּ תְּנָאִים לְשִׁלּוֹם. ¹¹ אִם הִיא תִסְכָּח לְשִׁלּוֹם אֶתָּךְ, וְתִפְתַּח לָךְ אֶת שַׁעֲרֵי הָעִיר, אֲזִי כָל הָאֲנָשִׁים הַנִּמְצָאִים בָּהּ יִהְיוּ לָךְ לְעַבְדִּים בְּכַפְיָהּ וַיַּעֲבְדוּ עִבּוּרְךָ. ¹² אֲךָ אִם הִיא לֹא תִשָּׁלֵם אֶתָּךְ וְתַעֲשֶׂה אֶתָּךְ מִלְחָמָה, שִׂים עָלֶיהָ מְצוֹר. ¹³ כַּאֲשֶׁר יִהוּהוּ אֱלֹהֶיךָ יִתֵּן אוֹתָהּ בַּיָּדְךָ, עָלֶיךָ לְהַרְגַּב בַּחֲרֹב אֶת כָּל הַזְּכָרִים שָׁבָה. ¹⁴ אַבְל אֶת הַנְּשִׁים, הַיְלָדִים, בְּעַלֵּי הַחַיִּים וְאֶת כָּל מֶה שִׁיְהִיָּה בְּעִיר, אֶת כָּל הַשָּׁלָל שְׁלָהּ, תִּבְזְזוּ לְעַצְמְכֶם. אֶתָּה רִשְׁאֵי לְהַנּוֹת מִשָּׁלַל אוֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר יִהוּהוּ אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ. ¹⁵ כֶּךָ תַעֲשֶׂה לְכָל הָעָרִים הַרְחוֹקוֹת מְאֹד מִמֶּךָ, אֲשֶׁר אֵינָן מִעֲרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה שֶׁבְּקִרְבְּתָם מִקּוֹם. ¹⁶ אֲךָ מִעֲרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה, שִׁיְהוּהוּ אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְנַחֲלָה, אֵל תִּשְׁאִיר כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה. ¹⁷ הַשָּׂמֵד אוֹתָם לְחִלוּטִין, אֶת הַחַתִּים וְהָאֲמֹרִים,

הַפְּנֵעִים וְהַפְּרָזִים, הַחַוִּיִּים וְהַיְבוּסִים, כְּפִי שְׁצִוָּה עֲלֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ.¹⁸
זֹאת כְּדֵי שֶׁהֵם לֹא יִלְמְדוּ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַתּוֹעֵבוֹת שֶׁלָּהֶם אֲשֶׁר
נִהְגוּ לַעֲשׂוֹת עִבּוֹר הָאֱלֹהִים שֶׁלָּהֶם, וּבְכֶךָ תִּחְטְאוּ כָּל־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.
¹⁹ כְּאֲשֶׁר תִּשִּׂים מְצוֹר עַל עִיר יָמִים רַבִּים, כְּדֵי לְהִלָּחֵם נֶגְדָה וְלִכְבֹּשׁ
אוֹתָהּ, אַל תִּשְׁחִית אֶת הָעֵצִים שֶׁלָּהּ בְּכֶךָ שֶׁתִּנְיֹף עֲלֵיהֶם גֶּרְזֵן, מִכִּי־
שֶׁאֵתָּה יָכוֹל לֶאֱכֹל מֵהֶם. אַל תִּכְרַת אוֹתָם. הָאֵם עֵץ הַשָּׂדֶה הוּא אָדָם,
הַנִּכְנָס בַּגִּלְלָה בְּמִצּוֹר? ²⁰ רַק עֵץ שֶׁתִּדַע שְׂאִינוֹ עֵץ מֵאֲכָל, אוֹתוֹ מִתָּר
לְךָ לְהִשְׁחִית וְלִכְרַת, כְּדֵי שֶׁתִּבְנֶה אֹתוֹ אֶת הַמְצוֹר עַל הָעִיר אֲשֶׁר
נִלְחַמְתָּ בָּהּ, עַד שֶׁהָעִיר תִּפֹּל.

^{כא} אִם יִמָּצָא אִישׁ הָרוֹג שׁוֹכֵב בַּשָּׂדֶה, בְּאֲדָמָה שִׁיהוּהוּ אֱלֹהֶיךָ נוֹתֵן לְךָ
לְרִשְׁתָּ אוֹתָהּ, וְלֹא נוֹדַע מִי הָרַג אוֹתוֹ, ² יִצְאוּ זִקְנֶיךָ וְשׁוֹפְטֶיךָ וְיִמְדְּדוּ אֶת
הַמְרַחֵק אֶל הָעָרִים שֶׁבְּסָבִיבַת הָהָרוֹג. ³ אִזּוֹ יִקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַקְּרוֹבָה
בְּיֹתֵר לְהָרוֹג עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר עֲדִין לֹא נִרְתְּמָה לַעֲבוֹדָה, וְלֹא מְשֻׁכָּה
בְּעֵל. ⁴ זִקְנֵי הָעִיר הַהִיא יִוְרִידוּ אֶת הָעֶגְלָה אֶל נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא
נֶעֱבַד וְלֹא נִזְרַע, וְיַעֲרְפוּ שָׁם בְּנַחַל אֶת רֹאשׁ הָעֶגְלָה. ⁵ אִזּוֹ יִגְשׂוּ הַכֹּהֲנִים
בְּנֵי לֵוִי, כִּי בָהֶם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֵׁרֵת אוֹתוֹ וּלְבָרֵךְ בְּשֵׁם יְהוָה,
וְאֲשֶׁר עַל פִּיהֶם פּוֹסְקִים בְּכָל רִיב וּבְכָל פְּגִיעָה. ⁶ כָּל זִקְנֵי הָעִיר הַהִיא,
הַקְּרוֹבָה אֶל הָהָרוֹג, יִרְחֲצוּ אֶת יְדֵיהֶם מֵעַל הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בְּנַחַל. ⁷
וְהֵם יִכְרִיזוּ וַיֹּאמְרוּ: 'יְדִינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה, וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ. ⁸
כִּפּוּר יְהוּה לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתָ, וְאֵל תִּזְקֹף אֲשַׁמָּה שֶׁל שְׁפִיכַת דָּמוֹ
שֶׁל חַף מִפְּשַׁע בְּקָרֵב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל', וְאִזּוֹ יִכְפּוּר לָהֶם הַדָּם. ⁹ כֹּךָ תִּבְעַר
אֶת הָאֲשַׁמָּה שֶׁל שְׁפִיכַת דָּם שֶׁל חַף מִפְּשַׁע מִקְרָבֶךָ, כְּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֶת
הַיִּשּׁוּר בְּעֵינֵי יְהוָה.